

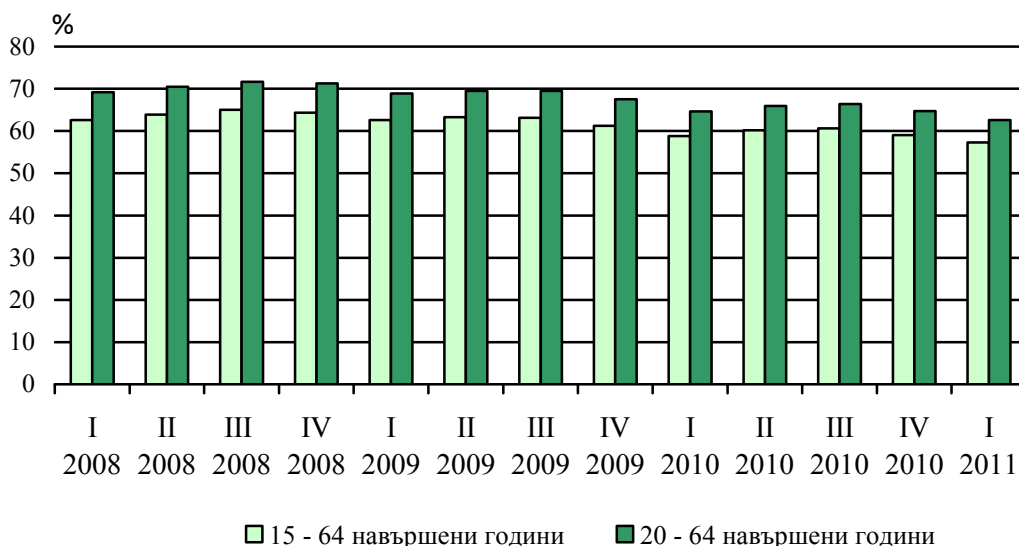
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2011 ГОДИНА

1. Основни показатели за икономическата активност и заетостта на населението на възраст 15 - 64 навършени години

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт Наблюдение на работната сила през първото тримесечие на 2011 г. **икономически активното население в страната на възраст 15 - 64 навършени години** е 3 243.1 хил., или 65.2% от населението в същата възрастова група. В сравнение с първото тримесечие на 2010 г. коефициентът на икономическа активност е с 0.3 пункта по-нисък, като намаление се наблюдава само при мъжете - с 0.8 пункта, докато при жените има слабо увеличение - с 0.3 пункта.

През първото тримесечие на 2011 г. **коефициентът на заетост на населението на възраст 15 - 64 навършени години** намалява с 1.5 пункта в сравнение със същия период на 2010 г., като достига 57.3% (59.9% при мъжете и 54.8% при жените). При мъжете намалението на коефициента на заетост (с 2.4 пункта) е по-голямо отколкото при жените (с 0.5 пункта).

Фиг. 1. Коефициент на заетост по възрастови групи по тримесечия

През периода първо тримесечие 2010 - първо тримесечие 2011 г. **коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години** (показател, включен в стратегия „Европа 2020“) намалява с 2.0 пункта и достига 62.6% - съответно 65.5% за мъжете и 59.7% за жените.

Намалението на заетостта през последната година се отнася в по-малка степен за **възрастовата група 55 - 64 навършени години**. Коефициентът на заетост за тази възрастова група е 43.5% през първото тримесечие на 2011 г., или с 0.4 пункта по-нисък в

сравнение със същото тримесечие на 2010 г., като намаление се наблюдава само при мъжете. По пол коефициентите на заетост за същата възрастова група достигат съответно 49.8% за мъжете и 38.2% за жените.

През първото тримесечие на 2011 г. 34.8% (1 727.6 хил.) от населението на **възраст 15 - 64 навършени години е икономически неактивно (извън работната сила)**. Икономически неактивни са 762.8 хиляди (30.9%) от мъжете на възраст 15 - 64 навършени години и 964.8 хил. (38.6%) от жените в същата възрастова група.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 254.5 хил., или 14.7% от икономически неактивните в същата възрастова група, като в сравнение със съответното тримесечие на 2010 г. се увеличават с 28.0 хиляди.

2. Основни характеристики на зетите лица на 15 и повече навършени години

През първото тримесечие на 2011 г. общият брой на **зетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 2 890.7 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 44.7%. В сравнение със същия период на 2010 г. броят им намалява със 120.6 хил., или с 4.0%, а относителният им дял - с 1.4 пункта.

От зетите лица на 15 и повече навършени години 1 508.2 хил. (52.2%) са мъже, а 1 382.5 хил. (47.8%) - жени.

По образование зетите лица в тази възрастова група са съответно: с висше образование - 817.8 хил. (28.3%), със средно образование - 1 755.3 хил. (60.7%) и с основно или по-ниско образование - 317.6 хиляди (11.0%). През периода първо тримесечие 2010 - първо тримесечие 2011 г. най-съществено е намалението в броя на зетите лица с основно или по-ниско образование - с 16.0%.

От всички зети лица на 15 и повече навършени години 4.0% са работодатели, 7.5% - самостоятелно зети, ненаемащи работна ръка, 87.5% - наети лица, и 1.1% - неплатени семейни работници. От наетите лица 1 803.9 хил. (71.3%) са в частния сектор, а 724.9 хил. (28.7%) - в обществения. Делът на жените от наетите в частния сектор е 45.9%, а от наетите в обществения сектор - 57.7%.

През първото тримесечие на 2011 г. преобладаващата част (61.7%) от зетите лица - 1 784.6 хил., работят в сектора на услугите, в индустрията са зети 928.3 хил., или 32.1%, а в селското и горското стопанство - 177.8 хил., или 6.2%. В сравнение с първото тримесечие на 2010 г. най-голям спад в броя на зетите се наблюдава в индустрията - с 9.2%.

3. Безработица

През първото тримесечие на 2011 г. **безработните лица** в страната са 395.5 хил., а коефициентът на безработица - 12.0%. В сравнение със същото тримесечие на 2010 г.

броят на безработните лица се увеличава с 54.5 хил., а коефициентът на безработица - с 1.8 пункта.

Безработицата се увеличава в по-голяма степен при мъжете в сравнение с жените (увеличението на коефициента на безработица е съответно с 2.4 и с 1.3 пункта), като през първото тримесечие на 2011 г. коефициентът на безработица на мъжете (13.2%) превишава с 2.4 пункта този на жените (10.8%).

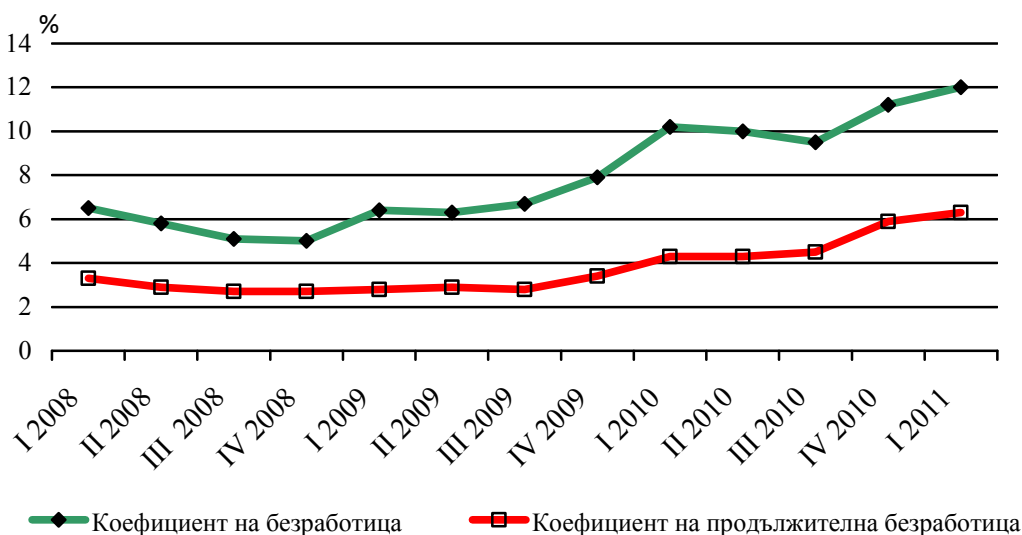
Безработните младежи (15 - 24 навършени години) са 67.3 хил., а коефициентът на младежка безработица достига 29.1% - съответно 32.0% при мъжете и 25.1% при жените.

Продължително безработни (от една или повече години) са 208.4 хил., или 52.7% от всички безработни лица, като в сравнение с първото тримесечие на 2010 г. броят им се увеличава с 46.1%. Коефициентът на продължителна безработица се увеличава с 2.0 пункта и достига 6.3% през първото тримесечие на 2011 година.

В броя на безработните лица **с продължителност на безработицата, по-малка от една година**, се наблюдава известно намаление - с 5.6%, в сравнение с първото тримесечие на 2010 година.

През първото тримесечие на 2011 г. от общия брой на безработните лица 331.4 хил., или 83.8% са имали предишна работа, а 64.2 хил., или 16.2% търсят първа работа.

Фиг. 2. Коефициент на безработица и коефициент на продължителна безработица по тримесечия

Методологични бележки

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;

- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;

- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;

- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - относителният дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителният дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителният дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителният дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителният дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

Разпределението на лицата по класове професии е извършено в съответствие с Националната класификация на професиите и длъжностите - 2011 (в сила от 1 януари 2011 г.), съвместима с Международната стандартна класификация на професиите ISCO '08.

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2010 година.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през първото тримесечие на 2011 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.3%;
- общ брой на безработните лица - 3.9%;
- коефициент на безработица - 3.5%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни от Наблюдението на работната сила може да се намерят на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда”, Наблюдение на работната сила.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1

**Основни показатели за икономическата активност на населението през
първото тримесечие на 2010 и 2011 година**

	I тримесечие 2010	I тримесечие 2011	Изменение (I трим. 2011 минус I трим. 2010)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	65.5	65.2	-0.3
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3011.3	2890.7	-120.6
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	2969.1	2849.4	-119.7
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	193.2	163.9	-29.3
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	2954.9	2840.7	-114.2
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	424.9	418.0	-6.9
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	46.1	44.7	-1.4
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	58.8	57.3	-1.5
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	20.7	18.4	-2.3
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	64.6	62.6	-2.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	43.9	43.5	-0.4
Безработни лица - общо - хиляди	341.0	395.5	54.5
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	339.0	393.8	54.8
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	60.2	67.3	7.1
Коефициент на безработица - %	10.2	12.0	1.8
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	10.2	12.1	1.9
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	23.8	29.1	5.3
Коефициент на продължителна безработица - %	4.3	6.3	2.0
Обезкуражени лица - общо - хиляди	229.5	256.0	26.5
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	226.5	254.5	28.0

Таблица 1

**Основни показатели за икономическата активност на населението през
първото тримесечие на 2010 и 2011 година**

(Продължение)

	І триме- сечие 2010	І триме- сечие 2011	Изменение (І трим. 2011 минус І трим. 2010)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	69.9	69.1	-0.8
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1591.8	1508.2	-83.6
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1561.5	1479.8	-81.7
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	115.0	91.5	-23.5
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1553.6	1475.1	-78.5
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	229.2	217.8	-11.4
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	50.8	48.7	-2.1
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	62.3	59.9	-2.4
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	24.1	20.0	-4.1
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	68.5	65.5	-3.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	51.3	49.8	-1.5
Безработни лица - общо - хиляди	192.6	228.7	36.1
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	192.0	228.2	36.2
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	39.0	43.1	4.1
Коефициент на безработица - %	10.8	13.2	2.4
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	10.9	13.4	2.5
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	25.3	32.0	6.7
Коефициент на продължителна безработица - %	4.5	6.8	2.3
Обезкуражени лица - общо - хиляди	123.2	138.5	15.3
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	121.5	137.3	15.8

Таблица 1

**Основни показатели за икономическата активност на населението през
първото тримесечие на 2010 и 2011 година**

(Продължение и край)

	I тримесечие 2010	I тримесечие 2011	Изменение (I трим. 2011 минус I трим. 2010)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	61.1	61.4	0.3
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1 419.5	1 382.5	-37.0
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1 407.6	1 369.6	-38.0
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	78.2	72.3	-5.9
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1401.3	1365.6	-35.7
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	195.7	200.2	4.5
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	41.7	41.0	-0.7
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	55.3	54.8	-0.5
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	17.2	16.6	-0.6
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	60.7	59.7	-1.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	37.5	38.2	0.7
Безработни лица - общо - хиляди	148.4	166.9	18.5
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	147.1	165.6	18.5
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	21.1	24.2	3.1
Коефициент на безработица - %	9.5	10.8	1.3
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	9.5	10.8	1.3
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	21.3	25.1	3.8
Коефициент на продължителна безработица - %	4.0	5.8	1.8
Обезкуражени лица - общо - хиляди	106.3	117.5	11.2
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	105.0	117.2	12.2